

HELMEN.
enkele

SARA STORM

SAGA
EGMONT

HELMEN
enkeli.

SARA STORM

Sara Storm

Helmen enkeli

SAGA Egmont

Helmen enkeli

Cover image: Shutterstock
Copyright © 2008, 2022 Sara Storm and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728296493

1st ebook edition
Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

*- Kotikontujen tienoita tervehtien tämä laulumme
kaikukoon, yli peltojen, vetten ja tunturien aina Hangosta
Peetsamoon...*

Tuuli nieleskeli palaa kurkustaan. Ohi marssivat sotilaat olivat niin nuoria ja niin totisia laulaessaan Sillanpään marssilaulua. Hengitykset huurusivat pakkasessa, jota oli pitkälti toistakymmentä astetta, lumi narskui rytmikkäiden askelten alla. Tuuli vilkaisi vierellään seisovaa punatukkaista naista, joka vastasi hänen katseeseensa hymyillen. Hänen naapurinsa Reetta Kevätkoski oli hänet tänne houkutellut, tai melkein raahannut. Oli kuulemma perinne, että kyläläiset kokoontuivat tien varrelle seuraamaan, kun läheisen varuskunnan pojat marssivat metsäleirilleen.

*- Tapa tuttu jo taattojen nyt on hoidossa poikasten: kun
on vaaralle alttiina syntymämaa, kotiaskaret jäädä saa!*

Se oli totta, Tuuli ajatteli liikuttuneena. Jos sota syttyisi, rintamalle lähetettäisiin taas tuollaisia nuoria poikia puolustamaan maata. Sellaista oli kauhea ajatellakin, mutta se tuli väistämättä mieleen näitä marssijoita katsellessa. Olihan nyt joulukuun kuudes, itsenäisyyspäivä.

Harmaa joukko eteni, perässä ajoi hitaasti muutama panssaroitu ajoneuvo. Siellä istuivat arvatenkin kapiaiset, mukavasti ja lämpimässä, kun pojat marssivat pakkasessa, Tuuli hymähti. Ja tytöt, sillä oli joukossa vilahtanut pari naisvarusmiestäkin.

Ja sitten Tuuli näki ne. Silmät. Asserin silmät sotilaalla! Hän ei ollut kenelläkään muulla ikinä nähnyt sellaisia silmiä, niin kirkkaan, säihkyvän sinivihreitä, että ne hohtivat, imivät katseen itseensä. Mutta nuorella sotilaalla oli ne silmät, ihan samat, hiukan vinot silmät. Hän kulki reunimmaisena, vain ehkä kolmen metrin päästä Tuulista ja Reetasta. Ja hän katsoi suoraan Tuulia niillä silmillään.

Polvet pehmenivät ihan yhtäkkiä, jalat niiden alapuolella muuttuivat aineettomiksi. Tuuli ei ehtinyt tehdä mitään, ei tarttua Reettaan, ei edes älähtää, kun hän jo putosi polvilleen ja kierähti siitä kyljelleen hankeen.

- Tuuli! Mikä sinulle tuli?

Reetan ääni kuului jostain kaukaa, Tuulin korvissa inisi ja humisi. Silmät olivat auki, mutta silti hän näki pelkkää mustaa. Joku tarttui hartioihin ja ravisteli, se oli Reetta, Tuuli tunsu hänen pörröisten, huovutettujen lapastensa hipaisevan kasvojaan. Lopeta, Tuulin teki mieli sanoa.

- Tuuli, kuuletko sinä! Tuuli!

Musta usva alkoi väistyä, Tuuli näki yläpuolellaan Reetan huolestuneet kasvot. Samassa Reetan viereen polvistui sotilas, ei nuori varusmies, vaan kantahenkilökuntaa oleva upseeri. Yksi, kaksi, kolme, Tuuli lasi ruusuja hänen kauluslaatastaan. Kapteeni, hän muisteli. Isä oli joskus opettanut hänelle sotilasarvot, oli väittänyt sen kuuluvan yleissivistykseen.

- Rouva, kuuletteko minua? kapteeni kysyi ja katsoi Tuulia tiukasti heleänsinisillä silmillään.

- Ei minulla ole hätää, Tuuli sai soperrettua ja yritti puskea itseään pystyyn kyynärpäihinsä tukeutuen. - Heikotti vain yhtäkkiä. Kaikki on jo hyvin, kiitos...

Kapteeni ei kuitenkaan uskonut Tuulin vakuuttelua, vaan nosti hänet poikittain syliinsä ja nousi seisomaan. Tuuli tuijotti miestä ällistyneenä.

- Minä olen jo ihan kunnossa, tuota, kiitos vaan mutta voitte kyllä laskea minut alas, Tuuli selitti takellellen, - pysyn jo pystyssä...

- Hän asuu aivan tässä lähellä, Reetta sanoi.

- Siinä tapauksessa, kapteeni sanoi ja lähti kävelemään, - minä vien teidät kotiin.

Hän harppoi Tuuli sylissään pitkin askelin kohti toista panssaroitua autoa, joka oli pysähtynyt. Myös marssijat

olivat pysähtyneet, laulu tauonnut. Kaikki tuijottivat vain kapteenia ja Tuulia. Olipa noloa!

Nuori sotilas riensi avaamaan auton takaoven, ja kapteeni nosti Tuulin penkille, istui itse viereen.

- Pystyttekö istumaan? hän tiedusteli huolekkaasti.

- Kyllä, mutta tämä on ihan liikaa, minä olisin kyllä pystynyt kävelemäänkin.

- Ei tästä ole vaivaa. Jaksatteko kertoa ajo-ohjeita?

Tuuli selosti tien kotiinsa, ja nuori kuljettaja erosi saattueesta ja käänsi auton ympäri.

- Voitteko jo paremmin, rouva?

Miehen juhlallinen tyyli alkoi hymyilyttää Tuulia.

- Kyllä voin, kiitos. Eikä minua tarvitse rouvitella. Olen Tuuli Ahola, hän sanoi, riisui valkoisen lapasensa ja työnsi kätensä kohti miestä. Kapteeni puristi Tuulin kättä karhumaisen isolla kourallaan, Tuulista tuntui, että varovaisesti. Kuin olisi pelännyt murtavansa hänen laihat kylmät sormensa.

- Tuomas Rautio, mies sanoi.

Nimi sopi hänelle hyvin, Tuuli ajatteli. Tuomas seisoo niin kuin tammi, laulettiin Seitsemässä veljeksessäkin, ja tämä mies oli selvä tammi. Hänessä oli jotain hyvin turvallista ja vankkaa. Hän oli leveäharteinen, jyrkäleukainen, matalääninen. Mustat kulmakarvat olivat suorat ja kursailemattomat, kuin pensselillä vetäistyt Suomen lipun sinisten, kapeiden silmien yläpuolella.

- Hieno talo, Tuomas Rautio kehui, kun he nousivat autosta Tuulin pihalla.

- Niin. Kaipaa vähän remonttia, tein vain välttämättömän, kun muutin syksyllä. Jatkan sitten keväällä, Tuuli selitti.

- Nämä taitavat olla jostain 1800-luvun lopusta? mies jatkoi tarkoittaen Tuulin taloa ja ainutta lähinaapuria,

Reetta ja Totti Kevätkosken taloa. Punaiset talot olivat melkein samanlaisia; Tuulin talossa vain oli yksi kuisti, Reetan ja Totin talossa kaksi.

- Rakennusvuosi on 1878. Nämä ovat entisiä muonamiesten taloja. Ruukilla oli maatila, ja siellä oli muonamiehiä. Kummassakin talossa asui neljä perhekuntaa.

Kapteeni Rautio nyökkäsi.

- Aivan, olen tainnut joskus kuullakin. Kun täälläpäin asuu, ei voi välttyä kuulemasta ruukkiin liittyvää historiaa.

He olivat kävelleet kuistin portaita kohti. Niiden juurella Tuuli pysähtyi.

- Kiitos kovasti. Tarjoaisin kiitokseksi glögiäkin, mutta sinulla on varmasti kiire varusmiehiäsi paimentamaan.

Tuuli esitti kutsun ollakseen kohtelias, ja koska oli varma, että mies torjuisi sen. Hän oli kuitenkin väärässä.

- Kiitos, glögi kyllä maistuu tuon pakkasen jälkeen, kapteeni ilmoitti. - Ja siellä pärjätään kyllä vähän aikaa ilman minuakin.

Mies lähti muitta mutkitta kiipeämään Tuulin perässä ylös rappusia. Tuuli sovitti avainta lukkoon hölmistyneenä. Sen reilun neljän kuukauden aikana, jonka hän oli tätä taloan asunut, hän oli päästänyt kotiinsa vain Reetta Kevätkosken. Ja nyt hän kutsui tänne ventovieraan miehen!

- Ai mutta se autonkuljettaja, Tuuli havahtui, kun he riisuivat päällysvaatteitaan eteisessä. - Hänetkin pitäisi varmaan kutsua?

- Ei tarvitse, poika pärjää kyllä, kapteeni Rautio sanoi ja lisäsi Tuulin ilmeeseen nähdessään poikamaisesti virnistäen: - Eikä tämä ole mitään simputusta, autossa on ihan hyvät lämmityslaitteet.

Tuuli vilkaisi sivusilmällä patinoituneen pirttipöytänsä ääressä istuvaa miestä. Hän arveli Tuomas Raution

muutaman vuoden itseään vanhemmaksi, vähän yli kolmekymmentävuotiaaksi. Armeijan ruman karvalakin alta paljastunut tumma, lähes musta tukka oli sotilaallisen lyhyt. Kaikki muukin miehen olemuksessa sopi hänen ammattiinsa: ryhdikäs istuma-asento, muhkea rintakehä ja veistoksellinen profiili voimakkaana leukoineen. Kuin suoraan se sotilas lapsuuden Musta-Pekka -korteista. Mikähän sen nimi oli? Luutnantti Säilä?

Tuuli kaatoi glögiä kattilaan ja laittoi sen kuumenemaan liedelle. Hän sytytti pöydällä olevat kynttilät ja nosti yhden niistä jalustoineen ikkunalaudalle.

- Kaksi kynttilää ikkunalle, Tuomas Rautio huomautti.

- Aivan, Tuuli sanoi.

- Tiedätkö miksi kaksi?

- En taida tietää, Tuuli myönsi hetken mietittyään.

- Se on muisto sortoajoilta, kapteeni selitti. - Kun jääkärit ratsastivat Ruotsin kautta Saksaan, he tiesivät talon turvalliseksi yöpymispaikaksi, jos ikkunalla paloi kaksi kynttilää. Se oli merkki kapinahengestä.

- Kapinahengestä, Tuuli toisti. - Ehdottomasti kaksi kynttilää.

Hän asetti toisen kynttilän ikkunalle ensin sytyttämänsä seuraksi.

Vasta silloin Asserin silmät palasivat Tuulin mieleen ja hän tunsu ahdistavan möykyn nousevan jostain vatsastaan kohti kurkkua. Hänen oli täytynyt kuvitella. Jollain varusmiehellä oli ollut hiukan samanlaiset silmät, ja hänen omat silmänsä olivat tehneet hänelle tepposet. Ellei sitten... Tuuli alkoi hämmentyneenä laskea, minkä ikäinen Aki nyt oli. Hän oli tavannut Asserin pojan viimeksi tämän rippijuhlissa. Paljonko siitä oli aikaa? Kolme vuotta? Ei, oli siitä enemmän. Sehän tarkoitti, että Aki oli nyt armeijaiässä. Ja Akilla oli Asserin silmät. Voisiko se olla

mahdollista? Aikamoinen sattuma, että juuri hän marssisi melkein Tuulin kotitalon kulmalla!

- Olikohan siinä marssiporukassa Kuusenmäki-niminen varusmies? Tuuli kysäisi puolihuolimattomasti kaataessaan kapteenille glögiä.

- Kuusenmäki, Tuomas Rautio toisti ja rypisti kulmiaan. - En valitettavasti muista. Voin kyllä tarkistaa. Tuttu poika, vai?

- Niin, tunnen hänen vanhempansa. Yksi ohi marssija näytti hänen isältään, tuli vain mieleen...

- Mikä hänen etunimensä on?

- Aleks.

- Kerronko terveisiä? kapteeni ehdotti.

Tuuli hymyili torjuvasti.

- Älä. Ei hän muista minua, olen nähnyt hänet viimeksi kun hän oli pikkupoika.

Se ei ollut aivan totta. Tietysti Aki muisti hänet, mutta Tuulilla oli muita syitä pitää etäisyyttä häneen.

Kapteeni Rautio joi kaksi korkeaa lasillista rusinoilla ja manteleilla ryyditettyä glögiä ja söi kaksi joulutorttua ja yhden piparkakun. He juttelivat Tuulin talosta, siitä mitä remonttia Tuuli oli siihen syksyllä teettänyt ja mitä aikoi tulevana keväänä teettää. Lattialankkujen höyläämisestä. Ikkunoiden tiivistämisestä. Luonnonmukaisista lämpöeristeistä.

Talo oli turvallinen puheenaihe, sillä itsestään Tuuli ei halunnut tälle miehelle kertoa. Eikä sen puoleen kenellekään muullekaan täällä. Reetta Kevätkoskellekin hän oli kertonut vain välttämättömimmän - sen, että vietti suruaikaa keväällä kuolleen siskonsa vuoksi ja ettei sen vuoksi välittänyt tutustua ihmisiin eikä osallistua rientoihin täällä uudessa kotipaikassaan.

Reetta yritti silti sitkeästi kiskoa häntä ulos talosta, niin kuin tänäänkin. Hän oli vaatimalla vaatinut Tuulin

mukaansa sotilaskulkuetta katsomaan. Ei olisi kannattanut lähteä, Tuuli harmitteli mielessään.

Heti kun Tuomas Rautio oli kiitellyt tarjoilusta ja lähtenyt, soi Tuulin puhelin. Soittaja oli Reetta.

- Hei, oletko sinä kunnossa? En viitsinyt soittaa niin kauan kuin se armeijan auto oli pihallasi, ajattelin että sait nyt niin komeaa seuraa, etten viitsi häiritä, hah haa...

- Minä olen ihan kunnossa, Tuuli vakuutti sivuuttaen naapurin naureskelut. - En vain ollut syönyt aamulla mitään, silloin tulee helposti heikko olo. Varsinkin kun seisoo paikallaan.

Ehkä osasyynä oli syömättömyyskin, Tuuli mietti lopetettuaan puhelun. Pääsyy oli kuitenkin järkytys, kun hänen huolella jäljiltään eksyttämänsä menneisyys oli yhtäkkiä hänen silmiensä edessä. Tai niin hän oli hetken verran luullut, nähdessään ne silmät.

Tuuli oli ollut nuori ja naiivi, kaksikymmentävuotias opiskelijatyttö tavatessaan Asser Kuusenmäen. Kymmenkunta vuotta häntä vanhempi, charmikas, turkoosisilmäinen liikemies oli hurmannut häneltä jalat alta. Kun opiskelukaverien poikaystäväillä oli kulkuneuvoinaan fillareita tai korkeintaan japanilaisautojen loppuja, odotti Asser Tuulia helmenharmaassa Porschessaan.

Asser oli hemmotellut Tuulia, ostellut hänelle kalliita lahjoja, vienyt hienoille matkoille. Kun Tuuli tuli yliopistolta raskaan tenttipäivän jälkeen, saattoi olohuoneessa odottaa Asserin tilaama hieroja valmiina pehmittämään hänen tenttiin lukemisessa jumittunutta niskaansa.

Ja kun Tuuli 22-vuotiaana morsiamena asteli Asserin rinnalla alas Turun Tuomiokirkon portaita, kuvailtiin naistenlehtien juorupalstoilla, miten nuori morsian oli kuin "henkäys kukkakedolta". Tuuli oli päässyt yhden

naistenlehden "Kesän kauneimmat morsiamet" -
liitteeseenkin. Hänen kuvatekstikseen oli pantu
"Liljamaista suloa. Liikemies Asser Kuusenmäen eteerisen
kaunis Tuuli-vaimo opiskelee ranskaa yliopistossa." Muisto
sai Tuulin hymähtämään katkerasti. Olipa se kaikki
mahtanut näyttää ulospäin täydelliseltä, kaikin tavoin
kadehdittavalta. Ja totuus oli kuitenkin ollut ihan toinen.

- Tuuli! Reetta Kevätkoski ponnisti ulos autostaan
vauhdikkaasti ja huitoi pihatietään lumesta kolaavalle
Tuulille kutsuvasti. - Tule, keitetään kahvit! Pullaa ei
kylläkään ole.

- Pullaa on! Tuuli huusi vastaan. - Minä olen leiponut.
Tulen parin minuutin päästä!

Reetta nyökkäsi ja lähti liihottamaan kotiovelleen niin,
että lähes luonnottoman paksu, syvänpunainen letti
heilahteli tarmokkaasti. Tuuli ei ollut kenelläkään muulla
nähty sellaista tukkaa: se ulottui letiksi punottunakin
lähes vyötärölle saakka ja oli paljon paksumpi kuin Tuulin
ranne.

Tuuli pani lumikolan pois ja haki kotoa mukaansa
päivällä paistamiaan korvapuusteja. Kohta hän oli Reetan
keittiössä, jossa tuoksui vahvasti yrteille. Jokin Tuulille
tuntematon yrtti rehotti hellan vieressä ruukussaan
vihreänä, vaikka elettiin sydäntalvea. Maustehyllyn
alapuolelle pingotetulla narulla roikkui monenlaisia
kuivattuja yrtejä kimppuina.

Kahvi porisi keittimessä ja levitti myös hyvää tuoksuaan.
Tuuli avasi muovisen rasian kannen ja asetti korvapuustit
kahvipöytään.

- Taivaallista! Reetta huudahti. - Miten sinä aina, siis
ihan aina jaksat leipoa?

- Minä tykkään siitä. Se on kuin meditaatiota, Tuuli
selitti. - Mieli lepää ja puhdistuu taikinoita alustaessa.

- Mielenkiintoista, Reetta totesi mieltäväinen ilme kasvoillaan.

- Onko täällä pullaa?!

Huoneeseen pyrähti Reetan ja Totin esikoinen, kolmetoistavuotias Marikki.

- TUULIN pullaa, Reetta huomautti. - Ja tervehtikö neiti edes vierasta?

- Moi Tuuli. Miten sinä aina leivot kaikkea hyvää ja meidän äiti ei ikinä? Marikki ihmetteli. - Tuossa pihalla meinaa kuolla, kun Tuulin talolta tulee joka päivä niin ihana tuoksu.

Tuuli alkoi nauraa.

- Ota korvapuusti. Ja tästä lähtien aina kun tuoksu leipomiselta, tule pyytämään maistiaisia, hän kehotti.

- Hop, pitäisikö tuota vielä harkita? Oletko varma, että haluat kolme tenavaa portaillesi mankumaan pullaa joka päivä? Reetta huomautti.

- Totta kai, Tuuli vakuutti.

Marikki liihotteli tiehensä pulla kädessä. Eikä kulunut kuin hetki, niin pullavadin luo löysivät tiensä Reetan pesueen muutkin jäsenet: kymmenvuotias Ronja ja kuusivuotias Eemeli.

- Painukaa sitten muualle täältä pörräämästä, Reetta opasti lapsiaan suorasukaiseen tyyliinsä ja alkoi kaataa Tuulille kahvia.

- Tiedätkö muuten miksi sinua kylällä kutsutaan? hän kysyi istuttuaan takaisin pöydän ääreen.

- En, Tuuli hämmentyi. Hän luuli olleensa liki näkymätön muille kyläläisille - vähäpuheinen nainen, joka vain piipahteli asioilla kylällä eikä antautunut kenenkään kanssa pitkäksi aikaa juttusille.

- Helmen enkeliksi.

Tuuli oli ymmällä.

- Miksi ihmeessä?

- Sitä sanotaan Helmeksi, sinun taloasi. Siellä asui melkein viisikymmentä vuotta Hilda Helmi, valurin leski, joka piti talossa vuokralaisia. Ja enkelin sinä varmaan arvaatkin.

- En.

- No, tuollainen tukka, ihan selvät enkelinkiharat. Ja aina valkoista päällä, Reetta virnisti ja vilkaisi Tuulin valkoista lettivillapaitaa, jonka alta pilkisti valkoinen poolopaita. - Vihaatko sinä värejä?

- En, Tuuli sanoi taas.

- Etpä niin, onhan sinulla talossasi värejä vaikka millä mitalla, kirjavista räsymatoista lähtien. Onko sinulla pukeutumisessa menossa joku valkoinen kausi?

- Ehkä sitten, Tuuli myönsi. - On minulla kitinvärisiäkin vaatteita.

- Ai että ihan kitinvärisiäkin! Ja luonnonvalkoistakin löytyy! Reetta ilakoi ja löi kätensä yhteen. Tuuli ei ollut ihan varma, olisiko hänen pitänyt loukkaantua.

- Enhän minä sitä, ettei valkoinen sinulle sopisi, Reetta tasoitteli Tuulin ilmeen nähdessään. - Se sopii paremmin kuin hyvin. Sen hävyttömän komean kapteeninkin ilme oli niin harras, kun hän kantoi sinua. Ihan kuin olisi hoivannut taivaalta tipahtanutta ja siipensä loukannutta enkeliä.

- Äh, älä viitsi. Se oli nolo juttu, Tuuli huokaisi.

- Eikä ollut! Kyllä sinunlaisesi naiset voivat pyörtyä. Eri asia, jos minä tömähtäisin tantereeseen. Olisi aikamoinen jympsäys, eikä mikään salskea kapteeni minua takuulla noukkisi käsivarsilleen, pelkäisi polviniveltensä puolesta sen verran, että hakisi suosiolla paarit ja lisää kantajia.

Tuulia alkoi huvittaa.

- Luuletko sinä olevasi joku amatsoni?

- En, vaan terveesti rehevä, komea suomalainen nainen, Reetta julisti ja otti kolmannen korvapuustin.

Tuuli piti naapuristaan kovasti. Reetassa oli jotain hyvin tervepäistä ja maanläheistä, vaikka hän samaan aikaan olikin tulisieluinen taiteilija. Se oli viehättävä yhdistelmä.

Myöhemmin kotona Tuuli viikkasi kuivaustelineeltä kaappiinsa puhtaat, kuivat vaatteet. Hän tajusi Reetan olevan oikeassa, sillä kaikki pesussa olleet vaatteet olivat vaaleita. Tummat vaatteet olivat viime aikoina jääneet kaapin perukoille käyttämättöminä. Aina Tuuli oli pitänyt enemmän vaaleista kuin tummista sävyistä, jotka tuntuivat muodostavan liian kovan kontrastin hänen kalpealle iholleen ja melkein hopeanvaalealle tukalleen. Oli hän silti ennen pitänyt tummempiakin vaatteita: ruskeita, harmaita ja muita hillittyjä sävyjä, koska vierasti kirkkaita värejä.

Nyt Tuuli poimi käteensä tummansinisen villapaidan hyllyn perältä ja pani sen heti takaisin. Jokin siinä tökkäsi heti vastaan, ahdisti. Tuulista tuntui, ettei hän pystyisi hengittämään tummissa vaatteissa. Viimeksi hänellä oli ollut tummaa päällä Terhin hautajaisissa. Hän ei ollut silloin pystynyt pukemaan mitään mustaa, joten oli päätynyt ruskeaan housupukuun. Se oli nyt kääritynä muovikassissa, tuhannella kurtulla, kallis laadukas housupuku. Tuuli ei aikonut käyttää sitä enää ikinä. Hänestä tuntui, että suru oli merkinnyt ne vaatteet niin vahvasti; kankaaseen oli imeytynyt liikaa kyyneleitä, liikaa vaikerrusta, liikaa tuskaa. Eivät ne voineet puhdistua, vapautua siitä ikinä, se takki ja ne housut. Voisiko Tuuli?

Hän toivoi niin.

Tuuli oli aamulla pannut vettä jäätymään neljään sinkkiämpäriin. Illan hämärtyessä hän kumosi ämpärit jäälyhdyiksi kuistinsa pieleen ja sytytteli niihin juuri tuikkukynttilöitä, kun pihaan ajoi hitaasti armeijan auto. Autosta nousi kaksi miestä harmaissa vaatteissa: kapteeni